

Afbakening passend onderwijs-Jeugdwet

Scholen hebben een zorgplicht en moeten extra ondersteuning bieden aan leerlingen die dit nodig hebben. De afbakening tussen de zorgplicht van scholen en de jeugdhulpplicht van gemeenten is echter niet altijd even duidelijk. Grofweg kan het volgende onderscheid gemaakt worden: extra ondersteuning die primair is gericht op het leerproces, is de verantwoordelijkheid van de school. Is extra ondersteuning ook op andere gebieden nodig, dan kan de gemeente verantwoordelijk zijn.

Afbakeningsschema

In een apart document vind je het schema Afbakening Jeugdwet met andere wetten (Schulinck), waarin voor specifieke zorg is aangegeven onder welke wet de zorg valt.

Afstemming bij treffen jeugdhulpvoorziening

De gemeente kan een individuele voorziening voor jeugdhulp nodig achten voor een leerling. Zo nodig moet het college dan overleggen met het bevoegd gezag van een school. De jeugdhulpvoorziening kan dan afgestemd worden met de voorzieningen die de school biedt.

Ondersteuning primair gericht op leerproces

Als de extra ondersteuning voor de leerling primair gericht is op het leerproces, is de school verantwoordelijk. Het gaat dan om ondersteuning gericht op het volgen van onderwijs en om de leerling verder te helpen in zijn onderwijsontwikkeling.

- speltherapie die er op is gericht om spelenderwijs leerproblemen aan te pakken
- observatie, onderzoek of tijdelijke begeleiding door een orthopedagoog of een psycholoog
- het aanschaffen van aangepast lesmateriaal (bijvoorbeeld pictogrammen of braille leerboeken)
- remedial teaching
- begeleiding bij dyslexie
- sociale vaardigheidstraining
- kindcoaching

Passend onderwijs of Jeugdwet?

1. Huiswerkbegeleiding : passend onderwijs

Huiswerkbegeleiding ziet op het begeleiden van de leerling bij het structureren, plannen en zelfstandig maken van huiswerk. Deze hulp is primair gericht op het leerproces. Dit valt onder de zorgplicht van scholen. Huiswerkbegeleiding kan niet gezien worden als jeugdhulp. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen.

2. Remedial teaching: passend onderwijs

Remedial teaching is een vorm van ondersteuning aan leerlingen met leer- of gedragsproblemen. Deze hulp is primair gericht op het leerproces. Dit valt onder de zorgplicht van scholen. Remedial teaching kan niet gezien worden als jeugdhulp. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen.

Motorische remedial teaching (MRT): passend onderwijs

Voor problemen of achterstanden in de bewegingsontwikkeling van een kind kan inzet van motorische remedial teaching (MRT) nodig zijn. Als de MRT nodig is in het kader van bewegingsonderwijs (dat is in de praktijk bijna altijd zo), valt dit onder de zorgplicht van scholen. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen.

3. **Begeleiding op school: passend onderwijs of Jeugdwet**

Een leerling kan door zijn gedrag moeilijkheden hebben in de omgang met andere leerlingen. Als gevolg hiervan kunnen leerproblemen ontstaan. De ondersteuning of begeleiding bij deze problemen valt onder de zorgplicht van scholen. Ook tijdelijke begeleiding door een orthopedagoog of een psycholoog kan onder de zorgplicht.

Het kan ook zijn dat de leerling begeleiding nodig heeft op grond van de Jeugdwet. Bijvoorbeeld als het kind in het algemeen problemen heeft in de omgang met anderen. Deze begeleiding valt onder de jeugdhulpplicht van gemeenten. De gemeente kan dus wel verantwoordelijk zijn voor begeleiding van een leerling bij omgang met andere leerlingen.

Samenwerking school-gemeente

Of de begeleiding door de school of de gemeente geboden moet worden, zal afhangen van de individuele situatie van de jeugdige. Scholen en gemeenten kunnen hierover afspraken maken. De invulling van begeleiding onder schooltijd is onderdeel van het overleg tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het is mogelijk dat zowel school als gemeente deels verantwoordelijk zijn. In dat geval is het van belang dat de school en de gemeente overleggen over afstemming van de door hen geboden begeleiding.

4. **Intelligentieonderzoek : passend onderwijs**

Een intelligentieonderzoek of intelligentietest kan nodig zijn voor onderwijs aan leerlingen. Bijvoorbeeld bij een onderzoek naar hoogbegaafdheid. Als uit het onderzoek blijkt dat een leerling hoogbegaafd is, kan het onderwijs daarop afgestemd worden. In dat geval is het onderzoek primair gericht op het leerproces. Dit valt onder de zorgplicht van scholen. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen.

Diagnostisch proces jeugdhulp: jeugdwet onder voorwaarden

Een intelligentieonderzoek kan wél onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen als het onderzoek onderdeel is van een diagnostisch proces in het kader van jeugdhulp.

Bijvoorbeeld als een jeugdige een hulpvraag heeft (bijvoorbeeld het leren sociale contacten aan te gaan met leeftijdsgenoten) en **in het kader van die hulpvraag oordeelt de Toegang / huisarts dat het nodig is om onderzoek te doen naar de intelligentie van de jeugdige**, dan valt het onder de Jeugdwet.

5. **Dyscalculie: passend onderwijs**

Hulp en ondersteuning bij dyscalculie is primair gericht op het leerproces. Dit valt onder de zorgplicht van scholen. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen. Ook als het gaat om de diagnose van dyscalculie is de gemeente niet verantwoordelijk. Binnen passend onderwijs zijn voldoende mogelijkheden om de leerlingen met dyscalculie de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben.

6. **Dyslexie**

Begeleiding en hulpmiddelen dyslexie: passend onderwijs

Het onderwijs is verantwoordelijk voor signalering en begeleiding van jeugdigen met dyslexie. De ondersteuning van leerlingen met dyslexie maakt deel uit van de basisondersteuning die

elke school moet bieden. Dit valt onder de zorgplicht van scholen. Fysieke hulpmiddelen bij dyslexie horen ook daarbij. De gemeente hoeft hiervoor geen voorziening te treffen.

Diagnose en behandeling Ernstige Enkelvoudige Dyslexie: Jeugdwet

De gemeente is verantwoordelijk voor diagnose en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie. Dit valt onder de jeugdhulpplicht. Zie voor een uitgebreide uitleg over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor dyslexiezorg het onderdeel "Dyslexiezorg in de Jeugdwet".

7. Epilepsie en leerproblemen: passend onderwijs

Voor leerlingen met (dreigende) leerproblemen én epilepsie is binnen passend onderwijs een speciale regeling getroffen. Via het Landelijk Werkverband Epilepsie en Onderwijs (LWOE) is voor deze groep leerlingen specifieke begeleiding mogelijk. Hiervoor ontvangt het LWOE subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De ondersteuning vanuit het LWOE is gericht op advisering van docenten en begeleiding van de leerlingen. Scholen en leerkrachten kunnen zich rechtstreeks melden bij het LWOE, zonder tussenkomst van het regionale samenwerkingsverband.

Overige ondersteuning bij epilepsie: passend onderwijs

Wanneer tijdens een begeleidingsarrangement van het LWOE blijkt dat er behoefte is aan extra onderwijsmateriaal of dat bijles of remedial teaching nodig is, dan dient dit via het regionale samenwerkingsverband bekostigd te worden. Ook indien er extra toezicht nodig is wegens een leerling met epilepsie (bijvoorbeeld tijdens de gymles) dan vindt financiering plaats vanuit het samenwerkingsverband. Wel is het mogelijk om in overleg met het LWOE een plan te maken over het praktisch inrichten van het toezicht.

8. Drukvest: Jeugdwet onder voorwaarden

Jeugdigen met autisme, ADHD en slaap- of angststoornissen kunnen baat hebben bij een drukvest. Het drukvest helpt hen bij het omgaan met stress en sensorische overprikkeling. Het drukvest wordt alleen vergoed op grond van de Jeugdwet als het drukvest de deelname aan het maatschappelijk verkeer bevordert of bijdraagt aan het zelfstandig functioneren van de jeugdige.